

Verlag bijeenkomst Agro Expert Raad Flevoland – 29 mei 2020

Inleiding - Inhoudelijke bijeenkomst over Bodem & Structuur

Vanwege Corona-maatregelen is de oorspronkelijk op 20 maart 2020 ingeplande bijeenkomst over het thema Bodem en Structuur uitgesteld en op 29 mei via WebEx (video) gehouden. Tevens is besloten de bijeenkomst vanwege de duur in tweeën te splitsen; een eerste bijeenkomst over de materie op 29 mei en een tweede over het advies op 3 juli 2020.

Thema van de bijeenkomst was 'Bodem en Structuur'; met het onderliggend doel voor deze eerste bijeenkomst van het tweeluik: Knelpunten op dit thema in beeld.

Mevrouw Gera van Os (Lector bodembeheer AERES Hogeschool Dronten) en de heren Harro Bouwmeester (Hoogleraar Plantenhormoonbiologie Universiteit van Amsterdam) en Pieter de Wolf (Projectleider Boerderij van de Toekomst / Wageningen Universiteit & Research) hielden een presentatie. Ook mevrouw Roos van Manen (Projectmanager Amsterdam Green Campus) was - vanwege haar rol in de voorbereiding van de bijeenkomst - aanwezig.

Tijdens de bijeenkomst werd kort teruggeblikt op de presentatie van en het symposium over het opgestelde advies 'Landbouw in een metropool' dat op 5 maart 2020 door de voorzitter aan het gebied werd aangeboden. Ook kwam het reeds per schriftelijke ronde vastgestelde advies over klimaatadaptatie en water aan de orde.

Advies 'Landbouw in de metropool' aangeboden aan het gebied

De raad heeft bij monde van de voorzitter het advies 'Landbouw in de metropool' op 5 maart 2020 aangeboden aan alle betrokken bij de Agrofood in Flevoland. De provincie Flevoland heeft aansluitend een inhoudelijk symposium, met een paneldiscussie en uitwerkingstafels, georganiseerd bij Boer Kok in Lelystad waar het advies werd besproken en concrete acties zijn opgepakt.

Advies 'Klimaatadaptatie; omgaan met water in de Flevolandse landbouw'

Het advies 'Klimaatadaptatie; omgaan met water in de Flevolandse landbouw' was reeds via schriftelijke ronde vastgesteld. De opgemaakte definitieve versie wordt openbaar gemaakt via de website (<https://www.omgevingsvisieflevoland.nl/omgevingsvisie/opgaven/landbouw-meerdere-smaken/agro-expert-raad/>) en via een verzendlijst aan aangemelde geïnteresseerden aangeboden. Waterschap Zuiderzeeland heeft aangekondigd het advies op te pakken binnen lopende en op te starten trajecten. Binnen het waterschap raakt het advies onder meer aan het op te stellen Beleid Waterbeschikbaarheid, de Watervisie, de langetermijnaanpak bodemdalingsgebied Noordoostpolder, het Actieplan Bodem & Water en de werkzaamheden van het netwerk KlimaatAdaptatie Flevoland. In deze trajecten/projecten wordt samen met de betrokken partners (het is immers een gedeelde opgave) gezien hoe het advies kan worden opgevolgd.

Structuur & Bodem; Een bodem onder de landbouw in Flevoland

De raadslid Michiels, mevrouw van Maanen (namens raadslid Haring), mevrouw Van Os (namens raadslid Pellikaan) en de heer de Wolf (namens raadslid de Visser) hebben samen met de voorzitter en secretaris de bijeenkomst voorbereid.

Aan de hand van achterliggende documenten en een drietal presentaties discussieerde de raad over de centrale vraag: Welke knelpunten aangaande bodem en structuur onderkennen we? Afgeleide vragen waren: hoe zijn de knelpunten ontstaan en wat zijn de consequenties?

De benaderde bodem vanuit verschillende invalshoeken:

1. knelpunten bodemkwaliteit, meetmethoden en advisering – van Os,
2. landbouwstructuur en bodemkwaliteit – de Wolf en
3. plantenstress en -aanpassing – Bouwmeester.

Presentaties zijn beschikbaar via de site.

In de presentaties komen diverse knelpunten aan bod; door de voorzitter samengevat langs vier lijnen.

1. Kennis, monitoring, instrumentarium; we weten nog veel niet, wat geeft het juiste inzicht. Maatwerk is nodig
2. Sociologisch/organisatorisch: Hoe beïnvloeden mensen elkaar; samenwerking en kennisoverdracht, rol ketenpartijen
3. Kwaliteit bodemleven, bodembiodiversiteit
4. Primaat telers versus publieke verantwoording (grondprijzen, verdienmodellen, voedselvoorziening en -kwaliteit, bodembescherming, pachtbeleid, ruimtelijke ordening).

Op basis van deze en andere knelpunten wordt door voorzitter en secretaris stellingen voorbereid en ter bespreking – met als doel het verkennen van oplossingsrichtingen - op 3 juli voorgelegd. Naar verwachting wordt eind juni ook een advies over Bodembeleid van de Raad van de Leefomgeving en Infrastructuur aan Minister Schouten aangeboden. De voorzitter zal zorgen dat de leden van de AER dit advies dan ontvangen.

Constituerend

Het verslag van de bijeenkomst d.d. 20 december 2019 was reeds via schriftelijke ronde vastgesteld en is gepubliceerd op de website (<https://www.omgevingsvisieflevoland.nl/omgevingsvisie/opgaven/landbouw-meerdere-smaken/agro-expert-raad/>).

Vervolg – Bijeenkomsten in juli en september

Het tweede deel van het tweeluik over Bodem & Structuur zal plaatsvinden op vrijdagmiddag 3 juli 2020. Tijdens deze bijeenkomst worden de oplossingsrichtingen voor de geconstateerde knelpunten verkend, besproken en vastgesteld.

Tevens is besloten om op 4 september 2020 (definitief maken na uitvraag) een bijeenkomst te organiseren over biodiversiteit, kringlooplandbouw & natuur-inclusieve landbouw. De bijeenkomst wordt voorbereid door de leden de Visser, Huisman en Snippe (vraag staat uit) samen met de voorzitter en de secretaris.

Aanwezige AER-leden

- De heer Arnold Michielsen - Regiobestuurder LTO-Noord Regio West & Eigenaar akkerbouwbedrijf te Dronten
- De heer Gerjan Snippe – Directeur Biobrass
- De heer Nick Vermeer – oud-voorzitter Flevolands Agrarisch Jongeren Kontakt – Bedrijfsopvolger akkerbouwbedrijf
- De heer Rob Donker – Voorzitter AgroFood Cluster
- Mevrouw Lianne de Bie – Directeur Slow Food Youth Netwerk (SFYN) Nederland
- De heer Ben Huisman – Directeur Stichting Flevolandschap
- De heer Bastiaan Pellikaan – Voorzitter College van Bestuur AERES Groep)
- De heer Michel Haring – Voorzitter Amsterdam Green Campus en Hoogleraar Universiteit van Amsterdam
- De heer Chris de Visser - Business Developer Wageningen University & Research – Open Teelten (Lelystad)
- Mevrouw Irene Korting – Wethouder Gemeente Dronten
- De heer Jan-Nico Appelman - Gedeputeerde Provincie Flevoland, en
- De heer Krijn Poppe – Kwartiermaker/ voorzitter Agro Expert Raad / Senior Economist Wageningen University & Research / Raadslid Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur
- De heer Jeroen Schutz (Secretaris)

De heren Tuinenga (eigenaar akkerbouwbedrijf in de Noordoostpolder) en mevrouw Klavers (Dijkgraaf Waterschap Zuiderzeeland) waren verhinderd.